

Bijlage 2 Reglement Uitvoeringsinitiatieven Oudlandpolder Fase 1

Limitatieve lijst met streekeigen en traditioneel gebruikte boom- en struiksoorten voor Oudlandpolder, in functie van het opstellen van beplantingsplannen

(basis: soortenlijst voor beplantingen in West-Vlaanderen (door de provincie West-Vlaanderen) en soortenlijst voor beplantingen in de polder (door Agentschap voor Natuur en Bos))

Gelieve maximaal te werken met autochtoon, streekeigen groen. Hieronder enkele nuttige links :

<https://www.plantvanhier.be/>

<https://www.natuurenbos.be/autochtonebomen>

Verdere duiding bij onderstaande lijstjes: Bij een aantal soorten staat vermeldde “enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal”: voor die soorten is het wenselijk dat bij beplantingen enkel gecertificeerd autochtoon plantmateriaal gebruikt wordt. Indien dergelijk plantmateriaal niet voorhanden is, kan de soort beter niet worden gebruikt in beplantingen.

Solitair / Alleenstaand

Soorten te gebruiken bij de aanplant van solitaire bomen of struiken

Linde species ¹
Eénstijlige meidoorn
Zwarte moerbei
Fladderolm
Canada populier ²
Zwarte populier ³
Taxus
Gewone Vlier
Boswilg
Kraakwilg
Schietwilg

¹ zowel de *Tilia cordata* (Winterlinde), *Tilia platyphyllos* (Zomerlinde) en de *Tilia x Eropaea* (Hollandse linde) zijn bruikbaar

² Enkel de oude variëteiten *Serotina*, *robusta*, *Marilandica*, *Regenerata*, *Blauwe van Veurne*, *blauwe van Eksaarde*, ...

³ Enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal

Richtlijnen

Bij de keuze om een soort als solitair aan te planten, let dan op het volgende :

- Zet de juiste plant op de juiste plaats!
- Houd rekening met de volwassen afmetingen van de soort en voorzie deze ruimte dan ook in je plantschema!
- Solitair staan in de regel onbeschut tegen zon en wind. Dat maakt flankerende maatregelen des te belangrijker (boomsteun, vermijden van schorsbrand, ...)

Knotboom

Soorten te gebruiken als knotbomen

Gewone es
Linde species ¹
Canadapopulier ²
Zwarte populier ³
Kraakwilg
Schietwilg

¹ zowel de *Tilia cordata* (Winterlinde), *Tilia platyphyllos* (Zomerlinde) en de *Tilia x Eropaea* (Hollandse linde) zijn bruikbaar

² Enkel de oude variëteiten *Serotina*, *robusta*, *Marilandica*, *Regenerata*, *Blauwe van Veurne*, *blauwe van Eksaarde*, ...

³ Enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal

Richtlijnen

- Zet de juiste plant op de juiste plaats!
- Knotbomen worden bijna in de regel in rijen geplant. In sommige tradities worden bijvoorbeeld knotwilgen zeer dicht (3-4 meter) bijeen geplant. Een blik te velde geeft al snel aan wat traditioneel is in jouw streek.
- Als algemene regel geldt dat knotbomen (schietwilg als klassieker, maar ook andere wilgensoorten, populier, gewone es, zwarte els, haagbeuk, zomereik, veldesdoorn) met een tussenafstand van 6-8 meter kunnen uiteen geplant worden.
- Respecteer de 'klassiekers'; in volgorde van belangrijkheid zijn de belangrijkste knotbomen de Schietwilg, de Canadapopulier en de Gewone es

Bomenrijen

Soorten te gebruiken bij de aanplant van bomenrijen

Gewone es
Linde species ¹
Fladderolm
Canadapopulier ²
Zwarte populier ³

¹ zowel de *Tilia cordata* (Winterlinde), *Tilia platyphyllos* (Zomerlinde) en de *Tilia x Eropaea* (Hollandse linde) zijn bruikbaar

² Enkel de oude variëteiten *Serotina*, *robusta*, *Marilandica*, *Regenerata*, *Blauwe van Veurne*, *blauwe van Eksaarde*

³ Enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal

Richtlijnen

- Zet de juiste plant op de juiste plaats!
- Voor bomenrijen geeft een uniforme plantenkeuze de ‘mooiste’ resultaten.
- De wenselijke tussenafstand tussen 2 bomen varieert al naar gelang de soort en schommelt zo ergens tussen de 8 en de 15 meter. Uiteraard is de kroondiameter van de volwassen boom dé bepalende factor bij de keuze van tussenafstanden.
- Voor bomenrijen is er historisch gezien minder sprake van ‘traditionals’, maar veeleer een historiek van continue opkomst en terugval van soorten (door redenen allerhande). Op heden lijken de Beuk, de Zomereik en de Canadapopulier er uit te schieten als belangrijkste soorten, maar dat hoeft gezien de trendgevoeligheid van dit type landschapselementen niet echt een factor te zijn in uw soortenkeuze.

Houtkanten

Soorten te gebruiken bij de aanplant van houtkanten

In deze tabel is tevens een indicatie opgenomen in welke mate de soort in kwestie traditioneel beheerd werd als hakhout. Bij het aangeven van een '+' is dit zondermeer het geval. Bij het aangeven van een '±' zijn er bewijzen gevonden van een hakhoutgebruik, doch blijkt uit niets dat dit ooit echt een grootschalig 'gebruik' zou zijn geweest. Bij het aangeven van een '-' is de soort pertinent ongeschikt om af te zetten tot op de grond. Wanneer we 'griend' vermelden geeft dit aan dat de soort in het verleden in korte cyclussen werd afgezet voor het aanmaken van mandenmakerswissen.

	Hakhout?
Grauwe Abeel	±
Zwarte els	+
Gewone es	+
Eénstijlige meidoorn	-
Fladderolm	±
Canadapopulier ¹	±
Heesterpruim	-
Kroosjespruim	-
Heggenroos ²	-
Hondsroos ²	-
Sleedoorn	-
Amandelwilg	griend
Boswilg	+
Grauwe wilg	±
Katwilg	griend
Kraakwilg	±
Schietwilg	+

¹ Enkel de oude variëteiten Serotina, robusta, Marilandica, Regenerata, Blauwe van Veurne, blauwe van Eksaarde, ...

² Enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal

Richtlijnen

- Zet de juiste plant op de juiste plaats!
- Houtkanten zijn bijna per definitie gemengd. kies toch voor dominante soorten in de menging ; dit geeft de houtkant een 'uniformere' aanblik (60-80% van de planten van de dominante soort)
- bijmengen van andere soorten doe je nooit individueel maar steeds groepsgewijze (minimaal 3 planten van dezelfde soort in de rij)
- Hou tussenafstanden binnen de rij aan van minimaal 1 meter (beter nog 1,5 meter) ; dit laat planten toe om breed uit te struiken (een gerichte snoei op jonge leeftijd zal uitstruiken nog bevorderen); zo vermijd je noodzakelijke dunningen achteraf
- houtkanten kunnen ook meerrijig ; in dat geval kun je planten in een driehoeksverband
- denk aan het beheer achteraf ; vele van de hoger vermelde soorten zijn eigenlijk van nature hoogstambomen, die in houtkanten passen onder de vorm van hakhout

- echte ‘traditionals’ zijn er minder bij houtkanten. Al naar gelang hun oorsprong hebben ze een samenstelling die aanleunt bij
 - landschappelijke hagen (vele houtkanten zijn wellicht uitgegroeide hagen)
 - nabijgelegen bostypes (andere houtkanten zijn soms bosrestanten)
 - geriefhoutbosjes (nog andere houtkanten werden doelbewust aangeplant met ‘geriefhout’soorten, voor historisch gebruik als steelhout, draaihout, brandhout, ...)

Hagen

Soorten te gebruiken bij de aanplant van hagen

Dominanten bij beplantingen in de nabijheid van bebouwing

Beuk
Haagbeuk
Wilde liguster
Taxus

Nevensoorten bij beplantingen in de nabijheid van bebouwing

Aalbes
Kruisbes
Zwarte bes
Boerenjasmijn
Framboos
Kweepeer
Wilde liguster
Kerspruim
Taxus
Theeboompje
Peterselievlier

Dominanten bij beplantingen in het landschap

Eénstijlige meidoorn
Kwetspruim
Sleedoorn
Gewone vlier

Nevensoorten bij beplantingen in het landschap

Dauwbraam
Zomereik
Gewone es
Hop ¹
Hulst
Klimop ¹
Eénstijlige meidoorn
Gladde olm ¹
Wilde peer ¹
Kroosjespruim
Kwetspruim
Heggenroos ¹
Hondsroos ¹
Sering ¹
Sleedoorn
Gewone vlier

¹ Enkel gebruiken indien autochtoon plantmateriaal

- Zet de juiste plant op de juiste plaats!
- tussenafstanden binnen de rij van 20-30 centimeter meter geeft op termijn het gewenste 'haagmassief'
- Keep it simple! Overdrijf niet in de bijmenging van nevensoorten. Vele nevensoorten komen mettertijd toch als 'spontane' gasten je haag vervolledigen ...
- Respecteer de 'klassiekers'. Doornenhagen zijn in de eerste plaats Eénstijlige meidoorn, in de tweede plaats Sleedoorn ; Niet-doornenhagen zijn klassiek beuk en haagbeuk of Wilde liguster. De overige geciteerde 'dominanten' zijn per definitie zeldzamer, in voorkomen en/of geografische spreiding.
- Kies je toch voor een gemengde haag (waar uit zuiver ecologisch standpunt zeker een lans voor te breken valt), meng dan de verschillende soorten steeds groepsgewijze (minimaal 5 planten/groep)